

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 443/2021-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Miroslava Duriša a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], Sídliisko Cementár 25, Turňa nad Bodvou, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti postupu Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/94/2008 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/94/2008 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/94/2008 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **2 000 eur**, ktoré **j e** Okresný súd Košice-okolie **p o v i n n ý** vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Okresný súd Košice-okolie **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **691,34 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/94/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd okresnému súdu zakázal pokračovať v porušovaní práv, prikázal mu konať bez prietáhov, aby priznal sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, pripojeného spisu všeobecného súdu vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľ v napadnutom konaní iniciovanom žalobou o určenie neplatnosti záznamov v katastri nehnuteľností, neplatnosti časti osvedčenia o dedičstve, neplatnosti časti kúpnej zmluvy a o určenie rozsahu dedičstva podanou v máji 2008 vystupuje v postavení žalovaného v 1. rade. Po späťvzati žaloby žalobcami okresný súd na pojednávaní 13. septembra 2011 vyhlásil uznesenie o zastavení konania a sťažovateľovi voči žalobcom priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 575,35 eur, aplikujúc § 11 ods. 1 písm. a), § 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“). Sťažovateľ podal po doručení písomného vyhotovenia uznesenia odvolanie proti výroku o trovách konania, ktorým sa domáhal priznania mu náhrady trov konania vo výške 3 235,71 eur a náhrady trov odvolacieho konania. Dôvodil, že v predmetnom prípade je potrebné aplikovať § 13 ods. 3, § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. O odvolaní sťažovateľa rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 29. mája 2012 tak, že napadnutý výrok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, keď dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu nie je náležite odôvodnené. Okresný súd uznesením z 25. februára 2020 rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi žalobcov v 1., 3., 4. a 5. rade. Okresný súd uznesením z 26. apríla 2021, právoplatným 29. mája 2021, priznal sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania proti žalobcom v 1. až 10. rade v rozsahu 100 %. Dosiaľ nie je rozhodnuté o výške trov konania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) osemročná nečinnosť okresného súdu pri rozhodovaní o výške trov konania, trvajúca od 29. mája 2012 do 25. februára 2020, predstavuje hrubé porušenie sťažovateľových práv;

b) k priet'ahom dochádzalo už v konaní pred vydaním rozhodnutia vo veci samej. Žaloba bola sťažovateľovi doručená 9. júna 2009, teda rok po začatí konania. Ďalší rok bol okresný súd nečinný, keď až 20. septembra 2010 doručil žalobu právnej zástupkyňi sťažovateľa po tom, ako 27. júla 2010 právna zástupkyňa sťažovateľa predložila splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa v konaní. Následne bolo nariadené pojednávanie na 21. jún 2011 po ďalších 9 mesiacoch od posledného úkonu okresného súdu;

c) konanie bolo od svojho začiatku vo svojej podstate vecou jednoduchou a patriacou do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov, čo platí aj pre štádium konania týkajúceho sa trov konania. Okresný súd svojou nečinnosťou spôsobil nevyhnutnosť procesného nástupníctva vzhľadom na skutočnosť, že v priebehu desiatich rokov nečinnosti okresného súdu zomreli žalobcovia v 1., 3., 4. a 5. rade;

d) sťažovateľ je invalidným dôchodcom. Táto skutočnosť mu znemožňuje vykonávať zamestnanie a jeho jediným príjmom je invalidný dôchodok. Značné náklady, ktoré sťažovateľ vynaložil na právne zastúpenie v záujme obrany svojich práv proti žalobe žalobcov, preňho preto znamenali významný a veľmi nepriaznivý zásah do jeho majetkových pomerov a ohrozenie možnosti uspokojovať jeho základné životné potreby;

e) vzhľadom na okolnosti veci sťažovateľ žiada o priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 8 000 eur.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

5. Okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti chronologicky popísal priebeh napadnutého konania. Uviedol, že „... zistil nečinnosť súdu a to od mája 2008, t. j. od podania žaloby na súd, do 6.5.2009, kedy vykonával prvotné úkony vo veci; od júna 2009, kedy sa sťažovateľ vyjadril k žalobe, do novembra 2009, kedy súd vyzval žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku; následne od decembra 2009, kedy bol zaplatený súdny poplatok žalobcami, do júla 2010; od októbra 2012, kedy boli súdu doručené vyjadrenia strán sporu k rozhodnutiu odvolacieho súdu, do februára 2020, kedy súd rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi; od marca 2020, kedy bolo právoplatné opravné uznesenie zo dňa 25.2.2020 doručované slovenskej pošte, do októbra 2020, kedy bol spis pridelený novej zákonnej sudkyňi.

... spis 11C/94/2008 bol dňa 25.1.2012 predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie o opravnom prostriedku a ktorý bol Krajským súdom v Košiciach tunajšiemu súdu vrátený dňa 6.7.2012, teda uvedené obdobie nemožno považovať v tomto konaní za priet'ah, nakoľko spis nemal zákonný sudca reálne k dispozícii, teda nečinnosť nemal ako reálne ovplyvniť.“.

6. Okresný súd zároveň uviedol, že nad ďalšou plynulosťou konania bol nariadený dohľad predsedníčkou okresného súdu, bol tiež vykonaný pohovor so zákonnou sudkyňou zameraný na predchádzanie ďalším priet'ahom v napadnutom konaní.

7. Ústavný súd už viackrát rozhodol, že o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak

sťažovateľ preukáže, že využil možnosť podať sťažnosť na prietahy v súdnom konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Okresný súd neevviduje sťažnosť sťažovateľa na prietahy podanú v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch.

8. Okresný súd považuje sťažovateľom žiadané finančné zadosťučinenie za neprimerane vysoké a v prípade vyhovenia ústavnej sťažnosti navrhuje priznať mu nižšie ako žiadané finančné zadosťučinenie.

III.2. Replika sťažovateľa:

9. Sťažovateľ vo svojej replike uviedol, že v konaní, ktoré začalo 7. mája 2008, teda pred 13 rokmi a 5 mesiacmi, okresný súd vôbec nekonal 9 rokov a 10 mesiacov. Aj v obdobiach, ktoré okresný súd nepovažuje za obdobia nečinnosti, konal okresný súd neefektívne a chaoticky. Takýto postup možno identifikovať v úkonoch okresného súdu po podaní žaloby, keďže súd po roku od doručenia žaloby začal konať doručovaním poučení o procesných právach a povinnostiach stranám konania, doručil sťažovateľovi žalobu na vyjadrenie, pričom žalobcov vyzval na zaplatenie súdneho poplatku až 18. novembra 2009, čo však mal byť prvotný úkon v konaní. Krajský súd ako odvolací súd zrušil uznesenie okresného súdu z 13. novembra 2011 z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia. V tomto smere je preto okresný súd zodpovedný aj za obdobie odvolacieho konania. Následne doručenie uznesenia krajského súdu stranám sporu trvalo okresnému súdu viac ako dva mesiace. Doba absolútnej nečinnosti či prietahov v konaní, zodpovednosť za ktoré nesie okresný súd, je viac než 10 rokov. V celom napadnutom konaní okresný súd nevydal jedinú meritórnu rozhodnutie (vzhľadom na späťvzatie žaloby pred pojednávaním). Napriek tomu napadnuté konanie zatiaľ trvá 13 rokov a 5 mesiacov. Obrana okresného súdu poukazujúca na nepodanie sťažnosti sťažovateľom podľa zákona o súdoch je irelevantná so zreteľom na ustálenú prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Sťažovateľ je invalidným dôchodcom. Vzhľadom na závažnosť predmetu konania (spochybnenie vlastníckeho práva sťažovateľa k pozemkom nadobudnutým dedením) bol sťažovateľ nútený vyhľadať advokátku, dať sa právne zastúpiť a takýmto spôsobom svoje právo brániť. Náhrady trov konania sa však dosiaľ nevie domôcť. Požadovaná výška finančného zadosťučinenia je primeraná okolnostiam veci a osobitne extrémnej dĺžke obdobia absolútnej nečinnosti súdu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Podľa čl. II bodu 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 (ďalej len „rozvrh práce“) na konanie vo veciach patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu je v jednotlivých prípadoch príslušný ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená. Ústavná sťažnosť sťažovateľa doručená ústavnému súdu 21. júna 2021 bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi, ktorý je členom štvrtého senátu, ktorý podľa rozvrhu práce pracuje v zložení predseda senátu Libor Duľa a sudcovia Ladislav Duditš a Miroslav Duriš. Člen senátu a zároveň sudca spravodajca Ladislav Duditš oznámil predsedovi ústavného súdu dôvody vylúčenia z konania

a rozhodovania vo veci sťažovateľa, ktoré sa dozvedel z jeho podania doručeného ústavnému súdu po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 419/2021 z 20. októbra 2021 bol sudca Ladislav Dudiš vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie vo veci tejto ústavnej sťažnosti. Podľa čl. III bodu 3 v spojení s čl. III bodom 1 písm. c) a d) rozvrhu práce sa novým sudcom spravodajcom v predmetnej veci stal sudca Martin Vernarský a o ústavnej sťažnosti sťažovateľa rozhodoval ústavný súd v takom zložení, ako to je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

11. Podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej ústavnej sťažnosti, pretože na základe podaní účastníkov a predloženého spisu okresného súdu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

12. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote je založená na tvrdení o nekonaní, resp. neefektívnej činnosti okresného súdu, a to najmä v štádiu rozhodovania o trovách konania, čo malo za následok vznik zbytočných prietahov v posudzovanom konaní.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 22/2016) spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESĽP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

14. V prípade Čičmanec proti Slovenskej republike ESĽP 28. júna 2016 k sťažnosti č. 65302/11 (bod 50) konštatoval, že čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby všetky stupne konania týkajúce sa rozhodovania o občianskych právach a záväzkoch vrátane konania nasledujúceho po rozsudku v merite veci (čo zahŕňa teda aj fázu konania týkajúcu sa trov) boli rozhodnuté v primeranej lehote.

15. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že konania o určenie neplatnosti záznamu v katastri nehnuteľností, neplatnosti osvedčenia o dedičstve, neplatnosti kúpnej zmluvy, určenie rozsahu dedičstva tvoria bežnú súčasť sporovej agendy všeobecných súdov v civilnom procese. Navyše, okresný súd neposudzoval meritum veci, keďže žalobcovia vzali žalobu späť, dôsledkom čoho bolo zastavenie konania okresným súdom uznesením z 13. septembra 2011. Pokiaľ ide o štádium rozhodovania o trovách konania, kľúčovou otázkou je určenie tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Ústavný súd preto nepovažuje prerokúvanú vec za právne zložitú.

16. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietahom.

17. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov v doterajšom priebehu konania, vychádzajúc z ústavnej sťažnosti, vyjadrenia okresného súdu a z predloženého spisu okresného súdu.

18. Ústavný súd zistil viaceré dlhšie obdobia neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu, a to v období od 7. mája 2008 (doručenie žaloby okresnému súdu) do 6. mája 2009 (doručovanie procesných poučení stranám sporu, výzvy žalovaným na vyjadrenie sa k žalobe), následne od 22. júna 2009 (keď bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa) do 18. novembra 2009 (keď okresný súd vyzval žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu), od 1. decembra 2009 (keď došlo k zaplateniu súdneho poplatku) do 9. júla 2010 (keď okresný súd vyzval žalobcov na predloženie dôkazov), od 8. októbra 2010 (keď boli okresnému súdu doručené vyjadrenia strán sporu) do 17. mája 2011 (keď došlo k nariadeniu pojednávania na 21. jún 2011). Po právoplatnom zastavení konania, teda v štádiu rozhodovania o trovách konania bol okresný súd neodôvodnene nečinný od 3. októbra 2012 (keď boli okresnému súdu doručené vyjadrenia žalobcov) do 3. februára 2020 (lustrácie strán sporu v registri obyvateľov), od 25. februára 2020 (vydanie uznesenia okresného súdu o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami žalobcov, ktorí v priebehu konania zomreli) do 19. februára 2021 (výzva okresného súdu žalobcom a sťažovateľovi na preukázanie ich majetkových pomerov). Celkové obdobie neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu predstavuje takmer 11 rokov, z toho 8 rokov a 4 mesiace pripadajú na štádium rozhodovania o trovách konania.

19. Ústavný súd zároveň konštatuje, že na ťarchu okresného súdu možno pričítať aj konanie na krajskom súde v období od 25. januára 2012 (predloženie veci krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu z 13. septembra 2011 vo výroku o trovách sťažovateľa) do 29. mája 2012 (vydanie rozhodnutia krajského súdu o odvolaní sťažovateľa), pretože krajský súd uznesenie okresného súdu z 13. septembra 2011 vo výroku o trovách konania sťažovateľa zrušil z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, čo svedčí o neefektívnej činnosti okresného súdu pri prvotnom rozhodovaní o náhrade trov sťažovateľa.

20. Ústavný súd pripúšťa, že rozhodovanie o trovách konania je druhotná otázka vo vzťahu k rozhodovaniu o merite veci, ktoré je primárne spôsobilé nastoliť stav právnej istoty strán v konaní (m. m. IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010, I. ÚS 134/2016, IV. ÚS 498/2018). Ústavný súd preto s poukazom na druhotný (akcesorický) charakter tejto otázky posudzuje ústavnoprávnu intenzitu porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v takýchto prípadoch reštriktívne (IV. ÚS 569/2018). Zároveň ale poukazuje na to, že aj keď súd už nerozhoduje o merite veci, ale o akcesorickej otázke, musí konať v rámci istých časových hraníc a poskytnúť strane rozhodnutie v primeranej dobe.

21. V súvislosti s argumentáciou okresného súdu, ktorý tvrdí, že sťažovateľ nevyužil účinný prostriedok nápravy, keďže nepodal sťažnosť na prietahy predsedníčke okresného súdu, ústavný súd poukazuje na ustálenú judikatúru ESLP, ktorý opakovane vyslovil názor, že sťažnosť predsedovi súdu nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy (pozri napr. rozsudok Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike z 12. 6. 2012, rozsudok Bednár proti Slovenskej republike z 8. 10. 2013 a iné). Uvedený právny názor si pod vplyvom štrasburskej judikatúry osvojil i ústavný súd (napr. nález I. ÚS 103/2019 z 11. júna 2019).

22. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní okresného súdu došlo k zbytočným prietahom dosahujúcim ústavnoprávnu intenzitu, ktoré boli spôsobené nečinnosťou a neefektívnou činnosťou okresného súdu. Z uvedených dôvodov ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

23. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

24. Ústavný súd uvádza, že napadnuté konanie ako celok dosiaľ nie je právoplatne skončené, pretože je ešte potrebné rozhodnúť o výške trov konania (§ 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Vychádzajúc z uvedeného a zo zistenia, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, ústavný súd prikázal, aby okresný súd v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

25. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

26. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 8 000 eur, čo odôvodnil extrémnymi prietahmi v konaní zapríčinenými okresným súdom. Poukázal na charakter napadnutého konania, ktoré si vyžiadalo z jeho strany zabezpečenie právnej pomoci, tiež na okolnosť, že jediným zdrojom jeho príjmu je invalidný dôchodok, vynaloženie trov právneho zastúpenia preto malo značný vplyv na jeho majetkovú sféru. Náhrady týchto trov sa dosiaľ nedomohol.

27. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

28. Ústavný súd pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení bral do úvahy celkovú dĺžku konania pred okresným súdom, konštatované obdobia nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu a konkrétne okolnosti prípadu.

29. Vec sama bola právoplatne skončená v roku 2011, keď uznesenie okresného súdu z 13. septembra 2011 vo výroku o zastavení konania nadobudlo právoplatnosť. Právna istota vo vzťahu k vlastníckemu právu sťažovateľa, ktoré bolo žalobou spochybnené, bola teda nastolená v roku 2011, a od roku 2012 až dosiaľ je predmetom konania už len rozhodovanie o trovách konania.

30. Sťažovateľ poukazuje na okolnosť, že jeho jediným príjmom je invalidný dôchodok, značné náklady, ktoré v konaní vynaložil na právne zastúpenie, preňho preto znamenali významný a veľmi nepriaznivý zásah do jeho majetkových pomerov, ohrozili možnosť uspokojovať jeho základné životné potreby. Na druhej strane však ústavný súd dáva do pozornosti, že zo spisu okresného súdu nevyplýva, že by sťažovateľ v priebehu napadnutého konania (najmä v období rokov 2013 až 2019, počas ktorých bol okresný súd nepretržite nečinný) urgoval vydanie rozhodnutia o trovách konania, pričom sťažovateľ nepodal ani sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu v napadnutom konaní podľa zákona o súdoch (ako to vyplýva z vyjadrenia okresného súdu k ústavnej sťažnosti).

31. Na základe uvedeného ústavný súd považuje za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadostučinenie v sume 2 000 eur za prietáhy v konaní spôsobené postupom okresného súdu (bod 3 výroku nálezu). Vzhľadom na to, že sťažovateľ žiadal priznať finančné zadostučinenie v sume 8 000 eur, ústavný súd ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

32. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 691,34 eur (bod 4 výroku nálezu).

33. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky č. 655/2004 Z. z. [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2021 je 181,17 eur a hodnota režijného paušálu je 10,87 eur. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2021 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu, replika k vyjadreniu okresného súdu). Právna zástupkyňa sťažovateľa je platiteľom dane z pridanej hodnoty, preto sa odmena advokáta zvyšuje o 20 % DPH.

34. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2021

Libor Duľa
predseda senátu